

Η Παραγωγή του Κοινωνικού Σώματος

Επιστημονική Επιμέλεια: Μάρθα Μιχαηλίδου, Αλεξάνδρα Χαλκιά.

«οποιαδήποτε θεωρία περί πολιτισμικής κατασκευής του σώματος οφείλει να αμφισβητεί «το σώμα» ως ένα κατασκευάσμα ύποπτης γενικότητας όταν αυτό εκλαμβάνεται ως παθητικό και πρότερο του λόγου.»

Judith Butler, *Gender Trouble* (1990:129)

Με αφετηρία αυτή τη θεωρητική θέση, ο τόμος που εκδίδουν οι εκδόσεις Κατάρτι και αποτελεί και ειδικό τεύχος του φεμινιστικού περιοδικού *Δίνη*, θέτει ως θέμα την παραγωγή του «κοινωνικού σώματος» μέσα από ποικίλες πρακτικές λόγου και διαφορετικών ειδών βίας. Συνεισφέρει στην αποδόμηση της «ύποπτης γενικότητας» του σώματος και την προβληματοποίηση φυσικοποιημένων κατηγοριών όπως «οι γυναίκες», «η επιστήμη», «το έθνος». Ο τόμος εντάσσεται στην σχετική διεθνή επιστημονική συζήτηση με την συνύφανση θεωριών της μετανεοτερικότητας με εμπειρικές μελέτες για το φύλο και την εξουσία στην Ελλάδα και αλλού.

Κέντρο βάρους του εγχειρήματος αποτελεί η διεπιστημονική θεώρηση της καταστατικής αστάθειας και επικινδυνότητας του κοινωνικού σώματος. Με ένα ευρύ φάσμα μεθοδολογικών προσεγγίσεων και συνομιλώντας με το έργο στοχαστών, όπως οι Judith Butler, Fausto-Sterling, Michel Foucault, Diana Fuss, Luce Irigaray, Julia Kristeva, Bruno Latour, Teresa de Lauretis, Nikolas Rose, ο συλλογικός αυτός τόμος υποστηρίζει την αναγκαιότητα μίας επιστημολογικής στροφής προς την διερεύνηση της πολιτικής της παραγωγής των υποκειμένων και παρουσιάζει μία σειρά πρωτότυπων αναλύσεων των τρόπων με τους οποίους ακόμα και το σώμα, ο ορισμός και οι πρακτικές του, αποτελούν κάτι παραπάνω από ένα (φυσικό) γεγονός: αποτελούν ένα κοινωνικό *επίτευγμα* κεντρικής σημασίας για τη σύσταση και τη διακυβέρνηση των σύγχρονων κοινωνιών.

Στον τόμο συμμετέχουν με προσκεκλημένο άρθρο οι ιστορικοί Thomas W. Laqueur και η Carla Hesse.

Αναλυτικότερα, τα περιεχόμενα του τόμου είναι τα εξής:

«Το Κοινωνικό Σώμα», Αλεξάνδρα Χαλκιά, Μάρθα Μιχαηλίδου

«Ορατά και Αόρατα Σώματα: Η εξάλειψη του εβραϊκού νεκροταφείου από τη ζωή της σύγχρονης Θεσσαλονίκης», Carla Hesse, Thomas W. Laqueur

«Αναθεωρήσεις του Έμφυλου Έθνους: ‘Δημογραφικά’ διλήμματα, επιστήμη και λόγος», Αλεξάνδρα Χαλκιά

«‘Ραδιούχα Κορίτσια’: Πολιτικές τεχνολογίες κατασκευής του γυναικείου σώματος στην Αμερική της δεκαετίας του 1920», Μαρία Ρεντετζή

«Βρίσκομαι Ενδιάμεσα»: Το σώμα ως παράδοξο σε αφηγήσεις απαγωγής από εξωγήινους», Patricia Felisa Barbeito

«Φουτουριστικά Οράματα της Βιολογικής Μηχανής», Δόμνα Παστουρματζή

«Galleries», (ποίημα) Μαρία Τοπάλη

«Καλειδοσκοπικά Σώματα: Η διασεξουαλικότητα και η κατασκευή εναλλακτικής θηλυκότητας στη σύγχρονη Ελλάδα», Άννα Αποστολίδου

«Όψεις της Φιλιπινέζικης Θρησκευτικότητας στην Αθήνα: Η ενσώματη επιτέλεση της σιωπής», Πηνελόπη Τοπάλη

«Η Καλή Κόρη: Το ‘σύνδρομο του καλού κοριτσιού’. Κατασκευές και εξομολογήσεις μιας παράστασης υπακοής», Αδριάννα Καλφοπούλου

«Η Ψυχρή Σύζυγος: Προβληματοποιήσεις της θηλυκότητας στα μεταπολεμικά βρετανικά γυναικεία περιοδικά», Μάρθα Μιχαηλίδου

Η Παραγωγή του Κοινωνικού Σώματος έχει κυκλοφορήσει από τις Εκδόσεις Κατάρτι σε συνεργασία με το περιοδικό *Δίνη*. Για παραγγελίες και άλλες πληροφορίες: www.katarti.gr, katarti@hellasnet.gr, τηλ. 210-3604793, 210-3601271.